

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

07-03-228S

СИЛАБУС

SYLLABUS

навчальної дисципліни

ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА В ОСВІТІ	PSYCHOLOGICAL SERVICE IN EDUCATION	
<i>Шифр за ОП</i>	БК9	<i>Code in Degree Programme:</i>
<i>Освітній рівень:</i> бакалаврський (перший)	<i>Level of Education:</i> bachelor's (first)	
<i>Галузь знань:</i> Соціальні та поведінкові науки	05	<i>Field of Knowledge:</i> Social and Behavioral Sciences
<i>Спеціальність:</i> Психологія	053	<i>Field of Study:</i> Psychology
<i>Освітня програма:</i> Психологія	.	<i>Degree Programme:</i> Psychology

м. Рівне – 2023

Силабус навчальної дисципліни “Психологічна служба в освіті” для здобувачів вищої освіти ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Психологія», спеціальності 053 «Психологія». Рівне: НУВГП, 2023. 14 с.

ОПП на сайті університету: <https://ep3.nuwm.edu.ua/23872/>

Розробник силабусу: *Стасюк Марія Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін НУВГП.*

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 02 від «11» жовтня 2023 року

Завідувач кафедри: *Олексін Ю.П. д.п.н, професор.*

Керівник (гарант) освітньої програми: *Шпак Світлана Григорівна, кандидат психологічних наук, доцент, доцент кафедри суспільних дисциплін НУВГП.*

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІЕМ
Протокол № 7 від «27» грудня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІ: *Ковшун Н.Е., д.е.н., професор*

© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЧНА СЛУЖБА В ОСВІТІ»	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь вищої освіти	бакалавр
Освітня програма	Психологія
Спеціальність	053 Психологія
Рік навчання, семестр	4 7
Кількість кредитів	3
Лекції:	10 годин, 2 годин
Практичні заняття:	14 годин, 6 години
Самостійна робота	66 годин, 82 годин
Курсова робота:	ні
Форма навчання	денна, заочна
Форма підсумкового контролю	залік
Мова викладання	українська
ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА (ІВ)	

ПРОФАЙЛ ЛЕКТОРІВ

Лектор 	Ставицький Олег Олексійович, доктор психологічних наук, професор, професор кафедри суспільних дисциплін
Вікіситет	https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php
ORCID	https://orcid.org/0000-0003-2499-7750
Канали комунікації	o.o.stavytskyi@nuwm.edu.ua тел. 0673621733 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE
Асистент лектора 	Стасюк Марія Іванівна, кандидат психологічних наук, доцент кафедри суспільних дисциплін НУВГП
Вікіситет	https://wiki.nuwm.edu.ua/index.php/
ORCID	https://orcid.org/
Канали комунікації	m.i.stasiuk@nuwm.edu.ua тел. 0962252017 Актуальні оголошення на сторінці дисципліни в системі MOODLE

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Актуальність навчальної дисципліни полягає у тому, що «Психологічна служба в освіті» належить до дисциплін, які формують у майбутніх фахівців систематизовані уявлення про науково-організаційні принципи функціонування психологічної служби; нормативно-правові основи діяльності практичного психолога в системі освіти; специфіку та зміст діяльності психолога навчального закладу, структуру начального закладу, психолого-педагогічні основи управління навчальним закладом, організацію і форми діяльності психологічної служби навчального закладу; стратегію психологічних служб освіти та основні напрями роботи шкільного психолога; історію і тенденції розвитку психолого-педагогічних концепцій, сучасні психолого-педагогічні технології, основні поняття; етичні і правові норми, які регулюють відносини людини до людини, оточуючого середовища.

Метою вивчення навчальної дисципліни є організація та проведення психологічного обстеження дітей з використанням стандартизованого інструментарію, включаючи первинну обробку даних; вибір форм та методів роботи з дітьми, батьками, педагогами і надання психологічної допомоги та підтримки суб'єктам освітньої установи; виділення

пріоритетних напрямів роботи; побудова взаємовідносин з колегами, надання рекомендацій зацікавленим особам з питань добору кадрів, відбору кандидатур на адміністративні посади, з оптимізації навантаження викладачів та учнів; розкриття психологічного змісту і знаходження шляхів вирішення проблем, пов'язаних з вирішенням практичних завдань в освіті; використання отриманих знань на практиці.

Посилання на розміщення освітнього компонента на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2239>
<https://ep3.nuwm.edu.ua/23872/>

**Передумови вивчення*
(місце освітнього компонента в структурно-логічній схемі)**

Передумовою вивчення даною освітнього компонента є такі дисципліни, як-от: «Загальна психологія», «Вікова психологія», «Педагогічна психологія», «Психологія здоров'я», «Психодіагностика», «Соціальна психологія» тощо.

Компетентності

Вивчення здобувачами вищої освіти навчальної дисципліни сприяє успішному здійсненню навчальної, а згодом і професійної діяльності, оскільки формує

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК4. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК5. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК7. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК8. Навички міжособистісної взаємодії.

ФК 1. Здатність оперувати категоріально-понятійним апаратом психології.

ФК 4. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати психологічну інформацію з різних джерел.

ФК 5. Здатність використовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій.

ФК 6. Здатність самостійно планувати, організувати та здійснювати психологічне дослідження.

ФК 7. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

ФК 8. Здатність організувати та надавати психологічну допомогу (індивідуальну та групову).

ФК 9. Здатність здійснювати просвітницьку та психопрофілактичну роботу відповідно до запиту.

ФК 10. Здатність дотримуватися норм професійної етики.

ФК 11. Здатність до особистісного та професійного самовдосконалення, навчання та саморозвитку.

Програмні результати навчання (РН)*

Результатами навчання, які набувають здобувачі вищої освіти, вивчаючи дисципліну, є:

ПР1. Аналізувати та пояснювати психічні явища, ідентифікувати психологічні проблеми та пропонувати шляхи їх розв'язання.

ПР5. Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проективні методи тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.

ПРН11. Складати та реалізовувати план консультативного процесу з урахуванням специфіки запиту та індивідуальних особливостей клієнта, встановлювати ефективність власних дій.

ПРН12. Складати та реалізовувати програму психопрофілактичних та просвітницьких дій, заходів психологічної допомоги у формі лекцій, бесід, круглих столів, ігор, тренінгів, тощо, відповідно до запиту.

ПРН13. Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові особливості.

ПРН16. Знати, розуміти та дотримуватися етичних принципів професійної діяльності психолога.

ПРН17. Демонструвати соціально відповідальну та свідому поведінку, слідувати гуманістичним та демократичним цінностям у професійній та громадській діяльності.

ПРН18. Вживати ефективних заходів щодо збереження здоров'я (власного й оточення) та за потреби визначати зміст запиту до супервізії.

ПРН19. Застосовувати методи менеджменту для організації власної професійної діяльності та управління діяльністю соціальних робітників і волонтерів, іншого персоналу.

Структура та зміст освітнього компонента

Модуль 1. Особливості професійної діяльності психолога в системі освіти

Змістовий модуль 1. Проблеми організації психологічної служби в освіті

Тема 1. Теоретичний аналіз проблеми організації психологічної служби

Історія розвитку психологічних знань. Психологічна служба в сфері освіти:

а) історія зарубіжної практичної психології; б) історія вітчизняної психологічної служби в системі освіти. Структура, управління та зміст діяльності психологічної служби за кордоном та в Україні. Підготовка практичних психологів в Україні та за кордоном. Основні поняття: психологічні знання, психологічна служба в системі освіти, освітньо-кваліфікаційна характеристика, освітньо-професійна програма, структура психологічної служби, рівні підготовки психологів. (ФК1, ФК4, ФК6, ФК10, ПРН1, ПРН5, ПРН16, ПРН17, ПРН19).

Тема 2. Організація та планування роботи практичного психолога

Основні види діяльності практичного психолога в закладах освіти. Організація та форми роботи практичного психолога. Вимоги до психологічного кабінету дошкільних, загальноосвітніх та інших навчальних закладів системи освіти. Правила та форма ведення документації практичного психолога в закладах освіти. Етика праці психолога і кодекс поведінки. (ФК1, ФК4, ФК6, ФК10, ПРН1, ПРН5, ПРН16, ПРН17, ПРН19).

Змістовий модуль 2. Особливості діяльності психологічної служби

Тема 3. Зміст роботи психолога з дітьми дошкільного віку

Психічний розвиток дітей від народження до шести років та методи контролю за ним. Розвиток емоційно-особистісної сфери дошкільників. Корекція афективної поведінки*. Проблема адаптації дитини до групи дошкільників. (ФК1, ФК4, ФК6, ФК10, ПРН1, ПРН5, ПРН11, ПРН12, ПРН16, ПРН17, ПРН19).

Тема 4. Особливості роботи психолога з молодшими школярами

Методи діагностики та правила оформлення результатів перевірки готовності до навчання у школі. Напрямки роботи психолога по підготовці дитини до школи. Дотримання етичних правил під час перевірки та повідомлення результатів готовності дитини до навчання у школі. Адаптація дитини до школи та мотивація навчання. Робота психолога по подоланню тривожності, агресивності та шкільних страхів у молодших школярів. Довільність поведінки в молодшому шкільному віці та методи її розвитку*.

(ФК1, ФК4, ФК6, ФК10, ПРН1, ПРН5, ПРН11, ПРН12, ПРН16, ПРН17, ПРН19).

Тема 5. Специфіка роботи психолога з підлітками

Психологічні труднощі підліткового віку. Шкільна дезадаптація у підлітковому віці. Девіантна поведінка підлітків у контексті діяльності практичного психолога*. (ФК1, ФК4, ФК6, ФК10, ПРН1, ПРН5, ПРН11, ПРН12, ПРН16, ПРН17, ПРН19).

Тема 6. Специфіка роботи психолога зі старшокласниками

Основні напрямки діагностичної роботи: профорієнтація учнів 9-х класів; профорієнтація учнів 11-х класів. Основні напрямки корекційно-розвивальної роботи: робота за індивідуальним запитом (батьків, вчителів). Основні напрямки профілактичної роботи: проведення інтерактивних занять, ігор, тренінгів, круглих столів; проведення відео лекторіїв; проведення профілактичних лекцій за різноманітними темами. Основні напрямки консультаційної роботи: консультація з вчителями (класними керівниками); консультації з батьками; консультації з учнями. Психологічна просвіта: виступ на батьківських зборах; виступ на педрадах, психологічних тренінгах, семінари*. Профорієнтація старшокласників*.

Психологічні труднощі юнацького віку. (ФК1, ФК4, ФК6, ФК10, ПРН1, ПРН5, ПРН11, ПРН12, ПРН16, ПРН17, ПРН19).

Тема 7. Специфіка роботи психолога з соціально й педагогічно занедбанними дітьми

Соціально-педагогічна занедбаність. Сутність та види психологічних девіацій. Проблема прояву девіацій у поведінці учнів різного віку. Робота психолога з профілактики та подолання відхилень у поведінці учнів. Технологія психологічної корекції агресивної поведінки дитини*. Профілактика та діагностика дезадаптованої (афективної, аутичної, суїцидальної, адиктивної), асоціальної (агресивної, делінквентної, кримінальної) поведінки дитини, профілактика та корекція соціально-педагогічної занедбаності, методика контактної взаємодії з підлітками (налаштованість до спілкування; пошук спільного інтересу; виявлення позитивних якостей; виявлення небезпечних якостей; адаптивна поведінка

партнерів; встановлення оптимальних стосунків). (ФК1, ФК4, ФК6, ФК10, ПРН1, ПРН5, ПРН11, ПРН12, ПРН16, ПРН17, ПРН19).

Тема 8. Особливості роботи психолога з педагогічним колективом

Роз'яснення функцій, завдань та змісту й особливостей роботи практичного психолога, аналіз способів взаємодії психолога та педагогів; інформування вчителів щодо шляхів створення позитивного-психологічного клімату в класних колективах; проведення просвітницької роботи стосовно організації навчального процесу з урахуванням індивідуальних особливостей учнів; аналіз запитів вчителів на психологічну допомогу; проведення психологічного консультування педагогічних працівників; проведення роботи, спрямованої на підтримку позитивного психоемоційного стану у педагогічних працівників (використання різних видів ігор: ігри-релаксації, адаптаційні ігри, ігри-формули, ігри-звільнення, ігри-комунікації тощо); участь у підготовці та проведенні психолого-педагогічних консиліумів; проведення психологічної експертизи впроваджуваних у школі нових освітніх програм, технологій навчання тощо; здійснення за потребою психологічного аналізу уроку*. (ФК1, ФК4, ФК6, ФК10, ПРН1, ПРН5, ПРН11, ПРН12, ПРН16, ПРН17, ПРН19).

*питання, які виносяться на самостійне вивчення

Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Теоретичний аналіз проблеми організації психологічної служби	2	2
2.	Організація та планування роботи практичного психолога	2	-
3.	Зміст роботи психолога з дітьми дошкільного віку	2	-
4.	Особливості роботи психолога з молодшими школярами	2	-
5.	Специфіка роботи психолога з підлітками та старшокласниками	2	-
	Разом	10	2

Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1.	Концепції та основні моделі психологічної служби в системі освіти	2	2
2.	Психолог як особистість і професіонал. Організація та планування роботи практичного психолога	2	2
3.	Основні форми та методи роботи психолога з дітьми дошкільного віку	2	2
4.	Особливості роботи психолога з молодшими школярами	2	-
5.	Специфіка роботи психолога з підлітками	2	-

6.	Специфіка роботи психолога зі старшокласниками	2	-
7	Особливості роботи психолога з соціально й педагогічно занедбанними дітьми	2	-
8	Особливості роботи психолога з педагогічним колективом	2	-
	Разом	16	6

Форми та методи навчання

Методи навчання: традиційні та інноваційні методи навчання (демонстрація, проблемно-пошуковий метод, навчальна дискусія / дебати, мозковий штурм).

Технології викладання: аналіз конкретних ситуацій (case study), імітаційні та неімітаційні, обговорення, мультимедійні презентації, ситуаційні дослідження, навчання на основі досвіду та інші.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Для підготовки до семінарських занять рекомендовано застосовувати в навчальних цілях здобувачами пакет програмного забезпечення MSOffice або LibreOffice. В якості навчальної платформи застосовується відкрита (Open Source) система управління навчанням Moodle.

Порядок оцінювання програмних результатів навчання / результатів навчання

Контроль знань здобувачів вищої освіти проводиться в усній, письмовій та в комп'ютерній формах і оцінюється в межах 100 балів (до 60 балів поточна складова оцінювання (практичні роботи) та до 40 балів за сумою двох модулів по модульній складовій оцінювання). Здобувач вищої освіти набирає бали за виконання певних навчальних завдань (виконання практичної, самостійної роботи, опитування за матеріалом, тощо) в межах тем навчальної дисципліни. Для отримання заліку з даної навчальної дисципліни, здобувачу вищої освіти потрібно набрати більше або рівне 60 балів, за сумою усіх видів навчальних завдань, відповідно до складових оцінювання.

	Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання			
1. Лекційні заняття			
Змістовий модуль 1.			
Проблеми організації психологічної служби в освіті			
1.1.1.	Теоретичний аналіз проблеми організації психологічної служби	-	Комп'ютерне тестування шляхом складання модульного контролю
1.1.2.	Організація та планування роботи практичного психолога	-	
Змістовий модуль 2. Особливості діяльності психологічної служби			
1.1.3.	Зміст роботи психолога з дітьми дошкільного віку	-	Комп'ютерне тестування шляхом складання модульного контролю
1.1.4.	Особливості роботи психолога з молодшими школярами	-	
1.1.5.	Специфіка роботи психолога з підлітками та старшокласниками	-	
Усього бали за лекційні заняття		-	

1.2. Практичні заняття

1.2.1.	Концепції та основні моделі психологічної служби в системі освіти	7	Підготовка до виступів. Виконання вправ, досліджень.
1.2.2.	Психолог як особистість і професіонал. Організація та планування роботи практичного психолога	7	
1.2.3.	Основні форми та методи роботи психолога з дітьми дошкільного віку	7	
1.2.4.	Особливості роботи психолога з молодшими школярами	7	
1.2.5.	Специфіка роботи психолога з підлітками	8	
1.2.6.	Специфіка роботи психолога зі старшокласниками	8	
1.2.7.	Особливості роботи психолога з соціально й педагогічно занедбаними дітьми	8	
1.2.8.	Особливості роботи психолога з педагогічним колективом	8	
Усього бали за практичні заняття		60	
Усього бали за поточною складовою оцінювання:		60	

2. Модульна складова оцінювання

2.1.	Модульний контроль №1	20	Комп'ютерне тестування
2.2.	Модульний контроль №2	20	Комп'ютерне тестування
Усього бали за підсумковою складовою оцінювання:		40	
Разом бали за освітню компоненту:		100	

Оцінювання завдань поточного (модульного) контролю*

Рівень складності завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань, балів	
		за одне	загальна
1	20	0,4	8
2	9	1	9
3	1	3	3
Разом	30	X	20

* наводиться для усіх модульних контролів

Перелік нормативних документів університету що регулюють порядок оцінювання та проведення контрольних заходів:

- Положення про організацію освітнього процесу у Національному університеті водного господарства та природокористування (нова редакція) (Наказ № 358 від 06.07.2020р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/4088/>
- Порядок організації контролю та оцінювання навчальних досягнень студентів Національного університету водного господарства та природокористування (НУВГП) у Європейській кредитно-

трансферній системі (ЄКТС) (зі змінами та доповненнями) (Наказ №168 від 04.04.2016р) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21121/>;

- Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти (Наказ № 310 від 26.05.2019) – <https://ep3.nuwm.edu.ua/15311/> – регламентує порядок проведення семестрового поточного (модульного) та підсумкового контролю навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за освітніми ступенями бакалавра і магістра денної і заочної форми навчання в Національному університету водного господарства та природокористування, описує зміст і процедуру державної атестації, поточного, підсумкового та семестрового контролів;
- Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020) <https://ep3.nuwm.edu.ua/21123/> – описує критерії оцінювання навчальних досягнень та порядок рейтингування здобувачів вищої освіти;
- Методичні вказівки щодо формування, наповнення та оформлення сторінок навчальних дисциплін в Навчальній платформі НУВГП (для професорсько-викладацького складу) (схвалено науково-методичною радою НУВГП Протокол № 1 від 27.02.2019 р) <http://ep3.nuwm.edu.ua/13934/> – описують порядок оформлення та створення тестів для семестрового поточного та підсумкового контролів, порядок завантаження науково-методичних джерел в курси;
- Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі <https://ep3.nuwm.edu.ua/19215/>

Рекомендована література (основна, допоміжна)

Основна література

1. Бондаренко О. Ф. Психологічна допомога особистості: навч. посіб. Харків: Фоліо, 1996. 237 с.
2. Бех І.Д. Особистісно зорієнтоване виховання. Київ : ІЗМН, 1998. 240 с.
3. Кириленко В.Г. Консультативні практики в соціальній роботі: навчально-методичний посібник / В.Г. Кириленко. Київ : Університет «Україна», 2020. 358 с.
4. Панок В.Г. Інноваційні моделі підвищення кваліфікації працівників психологічної служби і консультантів ПМПК. авт. кол. за ред. Панка В.Г., Гаркавенко З.О. Київ, Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. 219 с.
5. Панок В.Г. Організація та науково-методичне забезпечення діяльності психологічної служби і ПМПК. За наук. ред. В.Г. Панка та І.І. Цушка. Київ : Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. 90 с.
6. Панок В. Г. Психологічна служба : навч.-метод. посіб. для студентів і викладачів. В. Г. Панок. 2-е вид. Кам'янець-Подільський : Друкарня Рута, 2013. 328 с.
7. Павелків Р.В., Цигипало О.П. Психодіагностичний інструментарій в умовах дошкільного закладу: навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2013. 232 с.
8. Психологічна служба в освіті: методичні рекомендації до практичних занять для студентів спеціальності 053 «Психологія»

ОС «Бакалавр» / укладач Іванашко О.Є. Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2020. 40 с.

9. Психологічна служба в освіті: методичні рекомендації до самостійної роботи та індивідуальних науково-дослідних завдань для студентів спеціальності 053 «Психологія» ОС «Бакалавр» / укладач Іванашко О.Є. Луцьк: СНУ імені Лесі Українки, 2020. 36 с.
10. Соціально-педагогічна діагностика дітей та родин, які опинились в складних життєвих обставинах : методичні рекомендації / автори-упор. В. Г. Панок, В. Д. Острова. Київ : УНМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2016. 68 с.
11. Строяновська О.В. Психологічна служба в системі освіти: Практикум з навчального курсу для практичних психологів : Навчальний посібник. Київ : Каравела, 2010. 176 с.
12. Цушко І.І. Формування навичок захисту і збереження репродуктивного здоров'я учнівської і студентської молоді : практ. посіб. Київ, Український НМЦ практичної психології і соціальної роботи, 2013. 104 с.
13. Яцків Нейропсихологічний підхід у діяльності практичного психолога дошкільного навчального закладу. *Проблеми сучасної психології. Збірник наукових праць КПНУ імені Івана Огієнка, Інституту психології імені Г.С.Костюка НАПН України*. Вип. 31. 2016. С.594-606.

Допоміжна література

1. Вознесенська О.Л. Ресурси арттерапії на допомогу вимушеним переселенцям. Практичний посібник для тренерів. Київ : Human Rights Foundation, 2018. 50 с. <http://uhrf.org/download/27.pdf>
2. Мушкевич М. І. Основи психотерапії : навч. посіб. Луцьк : Вежа-Друк, 2017. 420 с.
3. Психотерапевтичний практикум. Класичний психоаналіз / [ред.-упоряд. З. С. Карпенко]. Івано-Франківськ : Гостинець, 2004. Вип. 1. 60 с.
4. Berry J.W. Immigration, Acculturation and Adaptation. *Applied Psychology*. 46. P. 5–68.
5. Paolino T. J. Psychoanalytic psychotherapy theory, technique, therapeutic relationship and treatability / Paolino T. J. New York : Brunner/Mazel, 1981.
6. TaJfel H., Turner J. An integrative theory of intergroup conflict // *The social psychology of intergroup relations*. [Eds. W. Austin & S. Worchel]. Monterey, CA: Brooks. Cole, 1979. P.33-47.

Інформаційні ресурси в Інтернет

1. Наукова бібліотека НУВГП – м. Рівне, вул. Олекси Новака, 75. URL: <http://lib.nuwm.edu.ua/>
2. Обласна наукова бібліотека – м. Рівне, майдан Короленка, 6. URL: <http://lib.rv.ua>
3. Освіта.UA: Освіта в Україні та за кордоном / [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://osvita.ua/>
4. Вища освіта / [Електронний ресурс] Режим доступу: http://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/
5. Обласна наукова бібліотека (м. Рівне, майдан Короленка,6 / [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.lib.rv.ua/>
6. Психологічний сайт http URL: <http://psy.piter.com/>
7. Рівненська централізована бібліотечна система (м. Рівне, вул. Київська,44)/ [Електронний ресурс] Режим доступу:

<http://www.cbc.rv.ua/>.

8. Стандарт вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія»
https://osvita.ua/legislation/Vishya_osvita/64410/

Поєднання навчання та досліджень*

З метою систематизації знань, розвитку професійних та загальнолюдських компетенцій, здобуття практичних вмінь і навичок самопізнання, саморозкриття, аналізу власних якостей, потенційних можливостей, самоствавлення, управління здобувачі впродовж вивчення дисципліни проводять дослідження, результатом якого є створення програми професійного і особистісного саморозвитку.

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

- Аналітичні навички;
- Взаємодія з людьми;
- Екологічна грамотність і здорове життя;
- Здатність до навчання;
- Здатність логічно обґрунтовувати позицію;
- Знаходити вихід з складних ситуацій;
- Ініціативність;
- Комплексне рішення проблем;
- Оцінювати ризики та приймати рішення;
- Працелюбність;
- Уміння вчитися впродовж життя;
- Управлінські якості.

Дедлайни та перескладання

Здобувачі вищої освіти на протязі семестру зобов'язані здавати практичні на інші види навчальних завдань за які на протязі семестру отримують бали які накопичуються. На останній парі викладач виставляє за сумою балів залік тим здобувачам які відповідають вимогам відповідно до положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол №1 від 19.02.2020).

У випадку отримання не задовільної оцінки (менше 60б) за результатом екзамену, здобувач вправі здійснити складання або перескладання певних елементів освітньої компоненти до добору балів до результуючої оцінки, при цьому перескладання модульних контролів не здійснюється у відповідності до положення «Система оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти (семестровий поточний контроль) зі змінами та доповненнями» (ухвалено науково-методичною радою НУВГП протокол № 1 від 19.02.2020). У випадку отримання нерезультуючої оцінки за результатом сесії, здобувач вищої освіти керується порядком ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП (протокол вченої ради НУВГП № 6 від 22.06.2016) <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/> для розгляду процедури повторного вивчення здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін (проходження повторного курсу навчання).

Неформальна та інформальна освіта

Можливе визнання (перезарахування) результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, якщо вона відповідає вимогам, викладеним у Положенні про неформальну та інформальну освіту в Національному університеті водного господарства та

природокористування <https://ep3.nuwm.edu.ua/18660/> і має зв'язок з очікуваними навчальними результатами даної дисципліни та перевіряється в підсумковому оцінюванні.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися «Кодексу честі студентів» <https://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>.

Перевірку навчальних завдань неупереджено здійснює викладач.

Усі навчальні завдання повинні бути виконані власноручно здобувачем вищої освіти, у разі виявлення однакових робіт, здобувач освіти не отримує бали і повинен виконати завдання повторно.

Під час контрольних заходів здобувачу вищої освіти забороняється використовувати додаткові джерела інформації, окрім тих, що дозволив викладач. У разі виявлення недозволених додаткових джерел інформації бали за контрольний захід здобувач освіти не отримує.

Вимоги до відвідування

Відвідування занять здобувачами вищої освіти є обов'язковим. У випадку пропуску занять здобувач вищої освіти зобов'язаний відпрацювати (виконати практичну роботу, вивчити матеріали лекцій, тощо). Пропуск з поважної причини вважається тими, що відбувся внаслідок хвороби (довідка з лікарні), якщо здобувач вищої освіти є учасником мобільності, якщо здобувач освіти знаходиться на індивідуальному плані і виконує усі вимоги відповідно до положення «Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання Національного університету водного господарства та природокористування» <https://ep3.nuwm.edu.ua/6226/> відвідування практичних робіт є обов'язковим.

Завдання для відпрацювання здобувач вищої освіти отримує безпосередньо у викладача, або надсилає запит на корпоративну пошту викладачу.

Усі матеріали відпрацювання здаються викладачеві особисто здобувачем вищої освіти в навчальну платформу Moodle.

Навчання здобувачів вищої освіти з особливими потребами регулюється: «Концепцією щодо організації навчання осіб з особливими освітніми потребами (осіб з інвалідністю) у Національному університеті водного господарства та природокористування» <https://ep3.nuwm.edu.ua/15913/>

Автор
Доцент

Марія СТАСЮК

Затверджено

Проректор з науково-педагогічної та
навчальної роботи

Валерій СОРОКА

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №477
Підписувач Сорока Валерій Степанович
Підписувач (дані КЕП):
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00